

All The King's Men...

anarhija/ blok 45
PORODIČNA BIBLIOTEKA

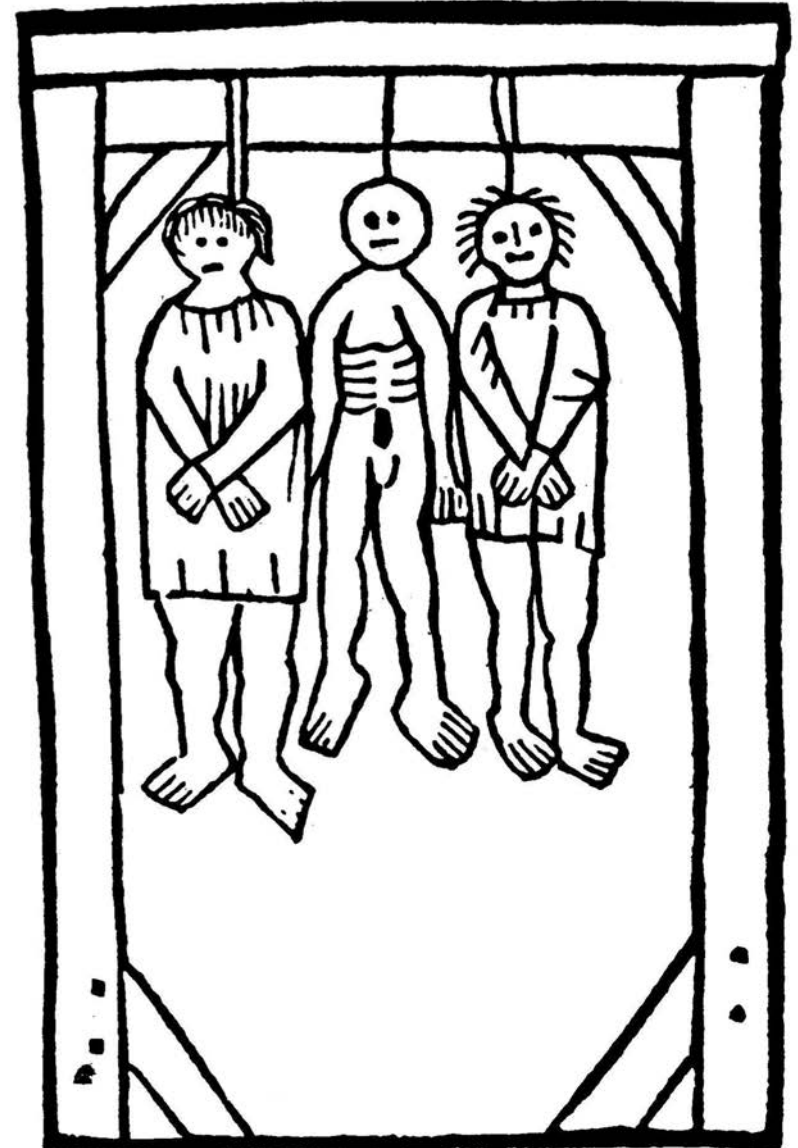
Situacionistička internacionala
ALL THE KING'S MEN
1963.

„All the King's Men“ (Guy Debord), *Internationale situationniste*, N° 8,
Janvier 1963. Časopis Gradac (Čačak) br. 164-165-166, *Situacionistička
internacionala*, izbor tekstova, 2008, str. 153–156.

Prevod: Miodrag Marković i Aleksa Golijanin, 2008.

aleksa.golijanin@gmail.com
<http://anarhija-blok45.net1zen.com>

ZAJEDNIČKA ARHIVA
<http://anarhisticka-biblioteka.net>

Opozicioni front je zapravo mnogo širi i daleko radikalniji. On se protivi svakoj jednosmernoj „komunikaciji“, bilo u klasičnoj formi umetnosti, bilo u modernoj formi informatike. On se zalaže za uspostavljanje komunikacije koja će ukinuti svaku odvojenu vlast. Tamo gde postoji komunikacija, nema države.

Vlast živi od krađe. Ona ništa ne stvara, ona preuzima. Kada bi ona određivala značenje reči, više ne bi bilo poezije, već samo korisnih „informacija“. Opozicija ne bi mogla da se izrazi kroz jezik, svaki vid otpora bio bi neverbalan, čisto letristički. Šta je drugo poezija, ako ne revolucionarni trenutak sâmog jezika, koji se kao takav ne može razdvojiti od revolucionarnih trenutaka istorije i od istorije ličnog života?

Épitaphe dudit Villon
Freres humains qui apres no^s vies
Navez les cuers contre no^s endurcis
Car se pitie de no^s pouurez auez
Dieu en aura plusost de vous mercis
Nous nous voies cy ataches cinq sif
Quat de la char q trop auds nourie
Elle est pieca deuouree et pourrie
et no^s les os deuens celdies a poullir
De nostre mal personne ne se rie
Mais piteo dieu que tous nous Sueil
le absoullir giii.

NA KORICAMA: Ilustracija iz zbirke Vijonove poezije (1431–1463?), *Le Testament: La ballade des pendus*, za pesmu „Épitaphe de François Villon (ou La Ballade des pendus)“ (Epitaf Fransoa Vijona ili Balada o obešenima), iz izdanja iz 1489 (Pierre Levet, Paris). Debor se ponekad predstavljao kao Dekajo: Colin des Cayeaux, lopov i razbojnik, Vijonov saputnik (datum rođena nepoznat, verovatno obešen 1460. ili 1461).

All The King's Men

... ni svi kraljevi ljudi...¹

JEUNES GENS, JEUNES FILLES

Quelque aptitude au dépassement et au jeu.
Sans connaissances spéciales.
Si intelligents ou beaux,
Vous pouvez aller dans le sens de l'Histoire,
AVEC LES SITUATIONNISTES
Ne pas téléphoner. Ecrire ou se présenter :
32, rue de la Montagne-Geneviève, Paris 5*

MLADIĆI, DEVOJKE

Traže se osobe sklone prevazilaženju i igri.
Nisu potrebne posebne kvalifikacije.
Ako ste lepi ili pametni,
Možete uhvatiti korak sa istorijom,
SA SITUACIONISTIMA
Ne telefonirajte. Pišite ili dođite:
u ulicu Montanj-Ženevjev 32, Pariz V

SI br. 1, 1958.

Problem jezika se nalazi u središtu svih borbi koje se vode između zagovornika postojećeg otuđenja i onih koji se zalažu za njegovo uklanjanje: on se ne može odvojiti od terena na kojem se odvijaju ti sukobi. U jeziku živimo kao u zagađenom vazduhu. Za razliku od onoga što misle neki ljudi od duha, reči se ne igraju. One ne vode ljubav, kako je to verovala Breton, izuzev možda u snovima. Reči *rade* i to u korist vladajuće organizacije života. A opet, nisu robotizovane; na veliku žalost teoretičara informacija, same reči nisu „informatičke“; u njima se manifestuju neke sile koje lako mogu da izigraju i najpreciznije proračune. Reči koegzistiraju s vlašću, one s njom uspostavljaju odnos sličan onom između vlasti i proletera (u klasičnom i modernom značenju tog pojma). Uposlene *skoro* sve vreme, neprestano izrabljivane (u svom punom značenju ili u celosti lišene značenja), one ipak delimično ostaju radikalno strane.

Vlast daje rečima samo lažne isprave; ona ih primorava da nose propusnice, određuje im mesto u proizvodnji (gde neke od njih očito *rade* prekovremeno) i isplaćuje im nadnice. Mora se priznati da nema ničeg neozbiljnog u rečima Kerolovog Hamptija-Damptija, koji kaže da je u sporu oko načina korišćenja reči najvažnije „znati ko je gazda – to je sve“. Kao društveno odgovorni poslodavac, on dodaje da plaća dvostruko onim rečima koje koristi više od drugih. Fenomen *nepokornosti* reči, njihovo dezerterstvo i otvoreni otpor koji se manifestuju u celoj modernoj

¹ Naslov teksta, u originalu na engleskom, potiče iz popularne engleske zagonetke za decu, *Humpty Dumpty*. „Humpty Dumpty sat on a wall, Humpty Dumpty had a great fall. All the king's horses and all the king's men, Couldn't put Humpty together again.“ Odgovor glasi: jaje. Kada se razbije, ... ni svi kraljevi konji, ni svi kraljevi ljudi...“ ne mogu ga ponovo sastaviti. (*Prim. prev.*)

literaturi (od Bodlera, do dadaista i Džojisa), trebalo bi isto tako shvatiti kao simptom sveobuhvatne revolucionarne krize ovog društva.

Kontrolisan od vlasti, jezik uvek označava sve drugo samo ne autentični doživljaj. Upravo tu počiva mogućnost njegovog potpunog osporavanja. Zbrka u organizaciji jezika je poprimila takve razmere da se komunikacija koju vlast nameće razotkriva kao laž i prevara. Zame-tak kibernetike vlasti uzalud nastoji da jezik potčini mašinama kojima raspolaže, kako bi od informacije napravio jedin oblik komunikacije. Otpori se javljaju čak i na tom polju, tako da bismo elektronsku muziku s pravom mogli smatrati pokušajem (besumnje dvosmislenim i ograničenog obima) da se odnos dominacije ukine i mašine iskoriste na dobrobit jezika. Opozicioni front je zapravo mnogo širi i daleko radikalniji. On se protivi svakoj jednosmernoj „komunikaciji“, bilo u klasičnoj formi umetnosti, bilo u modernoj formi informatike. On se zalaže za uspostavljanje komunikacije koja će ukinuti svaku odvojenu vlast. Tamo gde postoji komunikacija, nema države.

Vlast živi od krađe. Ona ništa ne stvara, ona preuzima. Kada bi ona određivala značenje reči, više ne bi bilo poezije, već samo korisnih „informacija“. Opozicija ne bi mogla da se izrazi kroz jezik, svaki vid otpora bio bi neverbalan, čisto letristički. Šta je drugo poezija, ako ne revolucionarni trenutak sâmog jezika, koji se kao takav ne može razdvojiti od revolucionarnih trenutaka istorije i od istorije ličnog života?

Čelični stisak kojim vlast drži jezik može se uporediti sa onim kojim drži totalitet. Samo jezik lišen svakog neposrednog dodira s totalitetom može poslužiti kao osnova za informacije. Informacija je poezija vlasti, antipoezija zakona i poretka, isposredovano krivotvorenje postojećeg. I obratno, poeziju bi trebalo shvatiti kao neposrednu komunikaciju unutar stvarnosti i njenu stvarnu promenu. Ona nije ništa drugo do oslobođeni jezik, koji je povratio svoje bogatstvo. Pošto je raskrstio s rigidnim značenjima, prigrlio je reči, muziku, krike, gestove, slikarstvo, matematiku, činjenice. Poezija, dakle, zavisi od bogatstva života i od mogućnosti njegove *promene* na datom nivou društveno-ekonomskih odnosa. Nepotrebno je naglašavati da je odnos između poezije i njene materijalne baze interaktivan i da se ne svodi na jednosmernu subordinaciju.

LETRISTIČKA I SITUACIONISTIČKA INTERNACIONALA

ANARHISTIČKA BIBLIOTEKA

anarhisticka-biblioteka.net/category/author/letristica-internacionala
anarhisticka-biblioteka.net/category/topic/situacionizam

PORODIČNA BIBLIOTEKA

anarhija-blok45.net1zen.com

SITUATIONIST INTERNATIONAL ONLINE (najveća arhiva):

www.cddc.vt.edu/sionline/index.html

NOT BORED

notbored.org

DEBORDIANA (FR)

debordiana.chez.com/debordiana.htm

SVI BROJEVI SI (1–12)

www.larevuedesressources.org/internationale-situationniste-integrale-des-12-numeros-de-la-revue-parus-entre-1958-et-2548.html

www.mai68.org/textes/IS_Revue-Internationale-Situationniste/IS/i-situationniste.blogspot.com/index.html

novog sveta na kojem rade dominirajuće sile aktuelnog društva: jačanja kibernetičke države. Oni su vazali gospodara tehnokratskog feudalizma, koji se upravo uspostavlja. U njihovom lakrdijašenju nema ničeg naivnog, oni su dvorske budale.

Izbor između informatike i poezije nema nikakve veze s poezijom prošlih vremena, isto kao što se nijedna varijanta klasičnog revolucionarnog pokreta ne može smatrati realnom alternativom vladajućoj organizaciji života. Takvo razmišljanje navodi nas da objavimo potpuno ukidanje poezije u njenim starim formama (u kojima se proizvodila i konzumirala) i najavimo njen povratak u neočekivanim i operativnim formama. Od naše epohe se više ne očekuje da *piše poetske zadatke*, već da počne da ih izvršava.

Gi Debor, 1963.

Ponovno otkrivanje poezije može se odvijati uporedno s ponovnim izmišljanjem revolucije, o čemu svedoče neke faze meksičke, kubanske i kongoanske revolucije. Ali, nezavisno od revolucionarnih perioda u kojima se mase preobražavaju u pesnike na delu, reklo bi se da su manje grupe koje se upuštaju u poetske avanture jedina mesta gde se može otkriti totalitet revolucije, kao još neostvarena, ali bliska mogućnost, slično seneci neke odsutne osobe. Zato je ono što ovde nazivamo poetskom avanturom uvek hirovito i opasno, u svakom slučaju, *nikad izvesno* (štaviše, to je skup ponašanja koja su u datoj epohi *skoro neostvariva*). Jedino što sa sigurnošću možemo reći jeste da lažna, zvanično priznata i dopuštena poezija ne predstavlja poetsku avanturu ove epohe. Ako je nadrealizam, u vreme kada je napadao represivni poredak kulture i svakodnevice, prikladno definisao svoj arsenal oružja kao „poeziju, po potrebi lišenu pesama“, situacionističkoj internacionali je danas potrebna poezija koja će *morati* da bude lišena pesama. Sve što smo rekli o poeziji nipošto ne važi za retardirane reacionare koji se bave nekakvom neoversifikacijom, makar u okviru nekih novijih modernističkih formalizama. Minimalni zahtevi programa za ostvarenje poezije podrazumevaju istovremeno i nerazlučivo stvaranje događaja i njihovog jezika.

Svi zatvoreni jezici – neformalnih grupa mladih; današnje avangarde, koja nastoji da ga razvije za internu upotrebu, u periodu potrage i vlastitog definisanja; jezici prethodnih epoha, prenošeni u obliku objektivne poetske produkcije, kao „trobar clus“ ili „dolce stil nuovo“² – nastojali su da, s manje ili više uspeha, ostvare neposrednu, transparentnu komunikaciju, uzajamno prepoznavanje i saglasnost. Ali, slični pokušaji su ostali ograničeni na manje, uglavnom izolovane grupe. Događaji koje su one mogle da stvore, svetkovine koje su priređivale za svoju dušu, morale su po prirodi stvari ostati svedene na veoma uske okvire. Jedan od zadataka revolucije biće udruživanje takvih sovjeta ili *saveta za komunikaciju*, kako bi se svugde ostvarila neposredna komunikacija, koja neće imati potrebe za protivničkom komunikacionom mrežom (to jest, za jezikom vlasti) i tako biti u stanju da svet preobražava po svojoj želji.

² *Trobar clus*: trubadurske pesme; *dolce stil nuovo*: italijanska poetska škola iz XIII veka. (*Prim. prev.*)

Nije reč o tome da se poezija stavi u službu revolucije, već da se revolucija stavi u službu poezije. Jedino tako revolucija neće izdati sopstveni projekat. Nećemo ponoviti grešku nadrealista stavljajući se u službu revolucije u času kada ove više nema. Vezujući se za uspomenu na delimično izvedenu i brzo dokrajčenu revoluciju, nadrealizam se ubrzo izmetnuo u reformizam vladajućeg spektakla, kritiku nekih njegovih formi, koja se razvijala u okviru vladajuće organizacije samog spektakla. Nadrealisti su izgleda prevideli činjenicu da svako interno poboljšanje i modernizaciju spektakla, vlast prevodi na sopstveni kodirani jezik, za koji jedino ona poseduje šifru.

Svaka revolucija se rađa kroz poeziju i isprva se stvara s poetskom žestinom. To je fenomen koji su prevideli i nastavljaju da previđaju teoretičari revolucije (on se i ne može razumeti ako ostajemo pri starom shvatanju revolucije ili poezije), ali njega veoma dobro oseća većina kontrarevolucionara. Poezija im zadaje strah; kad god se pojavi, oni nastoje da je se otarase svim mogućim egzorcizmima, od autodafea, do bavljenja pūkim stilom. Prava poezija, koja „pred sobom ima svo vreme ovog sveta“, nastoji da celinu tog sveta i celu budućnost preuredi u skladu sa svojim potrebama. Dok traje, ona ne zna za bilo kakve kompromise i ponovo vraća u igru neizmirene istorijske račune. Furije i Pančo Vilja, Lotreamon i *dinamiterosi* iz Asturije (čiji potomci danas smišljaju nove forme štrajka), mornari iz Kronštata ili Kila, kao i svi oni koji se širom sveta, s nama ili bez nas, pripremaju za pokretanje dugotrajne revolucije, istovremeno su i vesnici nove poezije.

Poezija sve više i sve jasnije postaje prazno mesto, antimaterija potrošačkog društva, pošto sama nije potrošačka materija (u skladu s modernom definicijom potrošačkog predmeta, koji ima odgovarajuću vrednost za pasivnu masu izolovanih potrošača). Poezija ništa ne znači kada je citiramo, ona se mora *sabotirati* kako bi ponovo bila vraćena u igru. Izučavanje stare poezije nije ništa drugo do univerzitetska disciplina koja dobro odslikava funkciju univerzitetskih institucija. Istorija poezije time postaje samo bekstvo od poezije istorije – pri čemu ne mislimo na spektakularnu istoriju vladalaca, već na istoriju svakodnevnog života i njeno moguće proširenje na istoriju i ostvarenje svakog pojedinačnog života.

Ne smemo ostaviti neraščišćenom ulogu „konzervatora“ stare poezije, koji rade na njenom širenju isto kao što država, iz sasvim drugih razloga, radi na iskorenjivanju nepismenosti. Ti ljudi su samo posebna vrsta muzejskih konzervatora. Normalno je da se širom sveta čuva ogromna količina poezije, ali nigde ne postoje mesta, prilike i ljudi koji bi je oživeli, preneli drugima i iskoristili je. Priznajemo da bi se to moglo izvesti jedino *sabotiranjem*, pošto je razumevanje drevne poezije otežano, bilo usled gubitka starih ili sticanja novih saznanja, bilo što se prilikom svakog njenog ponovnog otkrivanja ona smešta u kontekst događaja koji joj pridaju sasvim novo značenje. U svakom slučaju, tamo gde je poezija moguća, ne bi se trebalo baviti restauracijom starih poetskih promašaja (pošto su ti ostaci poetske istorije okrenuti naglavačke, pretvoreni u uspehe i pesničke spomenike). Takva situacija, sasvim prirodno, zahteva komunikaciju i priliku da trijumfuje *sopstvenom poezijom*.

Dok poetska arheologija na gramofonskim pločama objavljuje izbor iz stare poezije, koju će za novu vrstu nepismenih slušalaca, proizvoda modernog spektakla, recitovati specijalisti, informatičari su se poduhvatili zadatka da nas liše svih „prekomernosti“ slobode, kako bi se ubuduće *prenosila samo naređenja*. Teoretičari automatizacije otvoreno nastoje da proizvedu automatsko mišljenje, fiksiranjem ili eliminisanjem svih promenljivih veličina u životu i jeziku. Pri tom neprestano zapadaju u neprilike! Mašine za prevođenje, na primer, koje omogućavaju planetarnu standardizaciju informacija kao i informatičku reviziju prethodnih kultura, postaju žrtve vlastitog programiranja koje nije u stanju da izađe na kraj s novim značenjem neke reči ili s njenom starom dijalektičkom ambivalentnošću. Zato vitalnost jezika – koja prati svaki napredak na teoretskom planu („Ideje se menjaju, a s njima i značenje reči“) – biva prognana iz mehaničkog polja zvaničnih informacija. Ali, to istovremeno znači da se slobodna misao može organizovati u tajnosti, kako bi se zaštitila od informatičkih policijskih tehnologija. Isto važi i za potragu za jednoznačnim signalima i trenutnu binarnu klasifikaciju, koja je očigledno povezana sa strukturom postojeće vlasti. Čak i u svojim najsumanutijim formulacijama, teoretičari informacija su samo smušeni vesnici budućnosti koju su izabrali, istog onog vrlog